

WINTERLIEFDE OP HET BLOEMENEILAND

Van dezelfde auteur:

Het bloemeneiland (deel 1)

De vrouwen van het bloemeneiland (deel 2)

In voorbereiding:

Terugkeer naar het bloemeneiland (deel 3)

Tabea Bach

Winterliefde
op het
bloemeneiland

Uit het Duits vertaald door Hilke Makkink

ocean

Oorspronkelijke titel *Winterliebe auf der Kamelieninsel. Eine Geschichte aus der Bretagne*

© 2019 Bastei Lübbe AG, Keulen

© 2023 Nederlandse vertaling Hilke Makkink / Uitgeverij Oceaan

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp bij Barbara

Omslagbeeld © Sandra Cunningham / Trevillion Images (huis in de sneeuw);

© Shutterstock (illustraties bloemen, struiken en kersttakken)

Foto auteur © Claudia Toman

NUR 302

ISBN 978 90 468 3168 7

ISBN eBook 978 90 468 3169 4

ISBN audiobook 978 90 468 3170 0

www.oceanboeken.nl

De winterstorm

Het was zo'n typische winterdag, waarop in Bretagne zowel zon, wolken, regen als storm mogelijk waren, en precies dat was wat Sylvia zo heerlijk vond aan haar nieuwe thuis. Ze was veel te gelukkig op het camelia-eiland om zich te ergeren aan de constant waaierende wind uit het zuiden of noorden, afhankelijk van het weer. Integendeel: als ze naar buiten liep en de wind haar halflange donkerblonde haar in het gezicht blies, voelde ze zich altijd weer helemaal opgefrist. Haar gedachten werden helder, haar emoties kwamen tot rust, haar longen zetten uit, haar bloed kreeg een extra portie zuurstof en haar hart klopte sneller van geluk.

Zo ook op deze dag tussen Kerstmis en oud en nieuw, toen ze door de Jardin aux Camélias naar Solenns huis liep, om samen met de eigenaar van het eiland te ontbijten. Geheel tegen haar gewoonte in bleef ze telkens even staan om de prachtige camelia's te bewonderen, wier bijzondere eigenschap het was om juist nu, in de winter, te bloeien. Zoals de heerlijk gevulde *Beatrice Emily*, met haar gevederde witte bloemen en zachtpaarse rand. Of de *Narumigata*, met de opvallende bosjes gele meeldraden en uitgesproken geur. Hoewel Sylvia inmiddels alweer

een hele tijd op het camelia-eiland woonde en elke boom en struik kende, vond ze het toch altijd weer een wonder om, uitgerekend in de guurste tijd van het jaar, deze tere bloemen te zien tussen al dat donkergroene loof.

Normaal gesproken had ze helemaal geen tijd om bij elk struikje te blijven staan, daarvoor had ze het als bedrijfsleider van de cameliakwekerij veel te druk. Een baan die ze vol enthousiasme op zich genomen had en die ze uiterst serieus nam.

Maar deze dagen, tussen de feestdagen in, had ze zich voorgenomen om het wat rustiger aan te doen.

‘En, uitgeslapen?’ begroette Solenn haar, toen ze via de achterdeur de keuken betrad.

De vrouw des huizes had de lokale krant op tafel opengeslagen en keek haar over haar leesbrilletje heen liefdevol aan. Sylvia dacht terug aan de dag waarop ze de levenspartner van haar overleden tante voor het eerst ontmoet had. Destijds had de Bretonse een nogal stugge en gesloten indruk op haar gemaakt. Je moest eerst het vertrouwen van de zestigjarige zien te winnen, voordat ze haar hart voor je opende. En in het begin had Solenn ook alle reden gehad om Sylvia te wantrouwen. Maar dat was verleden tijd. Inmiddels zag ze Maël, de man van wie ze hield, en zijn pleegmoeder Solenn als familie, zoals iedereen hier op het camelia-eiland.

Solenn nam haar leesbril af, vouwde de krant op en kwam overeind.

‘Ik heb veel te lang geslapen,’ zei Sylvia schuldbewust.

De Bretonse moest lachen. ‘Je hebt toch vakantie.’ Ze pakte een *bol* uit de servieskast en schonk koffie in de

oorloze aardewerken mok. Toen voegde ze er hete melk aan toe, die op het fornuis had staan pruttelen. ‘Het is al erg genoeg dat Maël alweer in zijn lab zit.’

‘Die knutselt aan een kruising tussen een *Camellia Japonica* en een hybride bloem,’ zei Sylvia glimlachend, terwijl ze voorzichtig de mok oppakte. ‘Hij heeft het echt over niets anders momenteel. Nog nieuws?’ Ze wees op de krant.

‘Het gebruikelijke.’ Solenn leek even afwezig, waarna ze het dagblad nog een keer opensloeg.

‘Is er nog wat over van de *Bûche de Noël*?’ vroeg Sylvia.

‘Een heleboel nog,’ antwoordde Solenn, terwijl ze naar de pagina met overlijdensadvertenties bladerde. ‘In de voorraadkamer, bovenste plank.’

Sylvia vond de schaal met de met chocoladecrème gevulde cake in de vorm van een boomstam, die met Kerstmis altijd gegeten werd in Frankrijk, en zette hem op tafel.

‘Is er iemand overleden die je kent?’ vroeg ze met een bezorgde blik op de overlijdensadvertenties, waarna ze een stuk cake afsneed en begon te eten.

‘Niet persoonlijk.’ Solenn fronste haar voorhoofd, zoals altijd als ze diep nadacht.

‘Wie dan?’ vroeg Sylvia en ze nam een slok koffie.

‘De naam zal jou niets zeggen,’ antwoordde Solenn ontwijkend. ‘Maar wat ik je wilde vragen... Heb je plannen voor vandaag?’ Sylvia schudde haar hoofd. ‘Zou je het erg vinden om naar het vasteland te varen en wat boodschappen voor ons te doen?’

‘Natuurlijk niet. Met alle plezier.’

‘En Rozenn belde,’ voegde Solenn eraan toe. ‘Of je ook iets voor haar zou willen meenemen?’

‘Uiteraard,’ zei Sylvia. ‘Ze is toch hopelijk niet ziek?’

‘Nee, nee.’ Solenn schudde haar hoofd en leunde achterover op haar stoel. ‘Maar ze is nogal gestrest. Ze moet nog een bestelling klaarmaken. Je weet hoe mijn zus is, altijd alles op het laatste moment...’

‘Misschien kan ik haar wel helpen,’ stelde Sylvia voor, terwijl ze genoot van de rest van de cake. Toen zette ze het bord en de bol in de vaatwasser. ‘Heb je een boodschappenlijstje voor me?’

Solenn pakte een dichtbeschreven blad papier uit de keukenla. ‘Op de achterkant staat Rozenns lijst. Je bent een schat, Sylvie. Maar het heeft geen haast, de vloed komt pas aan het eind van de middag weer op.’

‘Weet ik,’ zei Sylvia goedgemutst. ‘Eerst zal ik Maël nog even een goedmorgen gaan wensen. Ik ben al in geen eeuwigheid meer in de kassen geweest.’

Ze wilde net de keuken verlaten, toen Solenn haar nog een keer terugriep.

‘Eén vraag nog. Zou je ook een krant voor mijn zus willen kopen?’

‘Ja, hoor.’

‘En als je het niet erg vindt...’ Solenn zweeg.

‘Wat?’ vroeg Sylvia. Als Solenn zo keek, dan zat ze ergens mee.

‘Nou ja,’ ging Solenn verder. ‘Misschien dat je die dan op deze pagina open kunt vouwen.’ Ze wees op de pagina met de overlijdensadvertenties.

‘Zogenaamd toevallig, bedoel je?’

Solenn beet op haar onderlip. Ze leek het een beetje pijnlijk te vinden. ‘Geen probleem,’ voegde Sylvia er snel

aan toe. Solenn zou er haar redenen wel voor hebben. ‘Maar het zal haar dag toch niet bederven, of wel?’ vroeg ze voor de zekerheid nog even.

‘Nee.’ Solenn had zich weer herpakt. ‘Integendeel.’

De plantages en kassen met al die prachtige soorten camelia’s, waar de Jardin aux Camélias om bekendstond, bevonden zich zo’n twee kilometer verderop in een natuurlijk dal, dat de planten de perfecte groeiomstandigheden bood. Hier hadden de camelia’s de juiste bodem, en het milde klimaat van het eiland was ideaal.

Een onverharde weg leidde naar het hoogste punt, vanaf waar je een fantastisch uitzicht over het hele eiland had. Van bovenaf gezien had dat wel iets weg van een zeester of vijfbladige bloem: twee bloemblaadjes wezen naar het oosten, in de richting van het vasteland, en omsloten de natuurlijke haven, waarin de kotter *La Brise* en andere bootjes van het eiland aan een kleine pier lagen te dobberen. Twee rotspunten wezen respectievelijk naar het zuiden en noorden, en één langtong strekte zich in westelijke richting uit naar de horizon. In het hart van het stervormige eiland bevond zich, goed beschermt tegen de harde wind, de zestien hectare grote kwekerij.

Sylvia draaide de steile weg op, die naar beneden leidde. Ooit zouden ze hopelijk genoeg geld hebben om dit stuk weg fatsoenlijk te laten asfalteren. Maar vooralsnog volstond het om de grootste gaten provisorisch op te vullen met stenen en grind. Sinds ze de leiding van de kwekerij overgenomen had maakte ze al plannen, en één project, de bouw van een bezoekerscentrum, zou komend

voorjaar gerealiseerd worden. Zodat ze eindelijk de gestaag groeiende toeloop van toeristen van over de hele wereld aan zouden kunnen.

Beneden aangekomen reed ze door de metalen poort en parkeerde voor het gebouw, waarin Maëls laboratorium zich bevond. De meeste werknemers hadden deze dagen vrij genomen, alleen Coco kwam af en toe een paar uurtjes om de kostbare planten te verzorgen. Sylvia zag haar peenrode stekelkapsel oplichten tussen het altijd groene loof van de camelia's. Ze trof haar man zoals verwacht voorovergebogen over een microscoop aan.

'Goedemorgen,' zei ze.

Maël keek verheugd op. Hij stond op en nam haar liefdevol in zijn armen.

'*Bonjour, ma chérie,*' fluisterde hij. 'Heb je lekker geslapen?'

'Ja,' antwoordde Sylvia. 'Ik heb je niet eens horen vertrekken. Ben je al lang op?'

'Zo lang nou ook weer niet.' Zacht trok Maël haar aan haar hand mee naar zijn werkplek. 'Kom, ik wil je iets laten zien.' Hij wees op de microscoop. Ze nam plaats op zijn stoel, keek door de lens en probeerde iets te herkennen. 'Wat je hier ziet, is de versmelting van twee verschillende kernen. Iets wat ook in de natuur zou kunnen gebeuren, al is dat zeer onwaarschijnlijk. Omdat deze twee camelia's, die ik hier bij elkaar breng, op twee verschillende continenten groeien en niet op hetzelfde tijdstip bloeien. En dan lijkt het er ook nog op dat een of ander natuurlijk mechanisme de bevruchting probeert te verhinderen. Al met al heeft het bijna een half jaar geduurd, maar het is gelukt.'

‘Heb je dit vandaag voor elkaar gekregen?’

‘Een half uurtje geleden.’

‘En hieruit zal een nieuwe soort ontstaan?’

‘Dat hoop ik.’

Opnieuw boog ze zich over de microscoop en probeerde te begrijpen wat ze zag. Maël stond vlak naast haar en beantwoordde liefdevol haar vragen, zijn hand op haar schouder. Sylvia genoot van zijn aanrakingen. Ze hield zo ongelooflijk veel van deze man, met een hartstocht die elke dag groter werd. Allebei hoopten ze op een kindje en terwijl ze de structuur van de met elkaar versmolten cellen onder de lens van het apparaat bestudeerde, vroeg ze zich af hoelang het nog zou duren voordat ze eindelijk zwanger zou zijn.

De wind joeg dikke cumuluswolken langs de bijna onnatuurlijk stralende, azuurblauwe hemel, toen Sylvia het eiland achter zich liet en de meerdere kilometers lange dam op reed, die het eiland verbond met het vasteland. Die was alleen begaanbaar bij laagwater; zodra de vloed het hoogste punt naderde verdween hij onder de golven. De wolken wierpen donkere schaduwen over de kobaltblauwe zee en schoven telkens weer voor de zon. Ze moest het stuur met beide handen vasthouden, zo sterk waren de windstoten. Winter in Bretagne – dat betekende vooral wind, regen en een alles betoverend licht.

Het kostte haar bijna een kwartier om naar de overkant te komen. Tot nu toe waren er dit jaar nog geen noemenswaardige winterstormen geweest en het wegdek was in goede conditie. Maar daar kon elk moment verandering

in komen. Dan zou Pierrick, die al zijn hele leven op het eiland woonde en van wie niemand wist hoe oud hij precies was, met de baggerboot uitrukken om de schade te herstellen. Want de Atlantische Oceaan knaagde onophoudelijk aan dit laatste overblijfsel van een voormalige landbrug, die de eilandbewoners er jaar na jaar tegen probeerden te verdedigen.

Toen Sylvia het vasteland bereikte, begon het te regenen. Ze reed de parkeergarage van een van de grote hypermarchés in en werkte geroutineerd Solenns boodschappenlijst af. Ten slotte ging ze nog naar de kleine kiosk van het winkelcentrum, waar ze op verzoek van Solenn de krant van vandaag kocht. Omdat het buiten nog steeds pijpenstelen regende, besloot ze in een bistro een *café au lait* te drinken, in de hoop dat het snel zou opklaren.

Ze liet haar ogen over de krantenkoppen gaan, las een wetenschappelijk artikel en sloeg toen de overlijdensadvertenties op. Solenn had gelijk gehad, geen van de namen zei haar iets. Zorgvuldig vouwde ze de krant weer dicht en rekende af. Er zat niets anders op: ze zou de regen moeten trotseren.

Op straat stond het water al tot aan de enkels, de ruitwissers konden het amper nog bijhouden, zo hard regende het. Sylvia kon niet harder dan stapvoets rijden. Rozenn woonde aan de andere kant van het stadje. Bij een rotonde bleef een auto met een Parijs kenteken plotse-ling midden op de rijbaan staan. Ze zuchtte. Die toeristen konden ook niet omgaan met de abrupte weersveranderingen, die in Bretagne bij de winter hoorden als sneeuw

bij de Alpen. Voorzichtig reed ze om de vakantiegangers heen en baande zich een weg naar voren.

Eindelijk leek de hemel tot inzicht te komen en net zo snel als de ellende begonnen was, was het allemaal ook weer voorbij. Het wolkendek brak open, gouden zonlicht bescheen de net nog zo grauwe wereld, liet het leistenen dak van de kerk Sainte-Anne schitteren en veranderde regendruppels in fonkelende juwelen.

Aangekomen bij Rozenns huis werd Sylvia bij het uitstappen verrast door een ijzige wind. Het was merkbaar afgekoeld en ze haastte zich om de boodschappen naar binnen te dragen. Zoals verwacht bleek de achterdeur naar de keuken open. Ze klopte even, maar Rozenns huis was verlaten. Omdat ze er bekend was, borg ze de etenswaren, voor de zekerheid ook die voor Solenn, op in de koelkast en voorraadkast en legde ze ten slotte de krant op tafel.

Uiteindelijk trof ze de vrouw des huizes aan in haar pottenbakkerij, die zich helemaal bij de tuinmuur achter in de tuin bevond, half verborgen achter wildedruivenranken. Door het raampje zag ze de over haar werktafel gebogen gestalte van de keramiste al zitten. Ze klopte zacht op het glas en opende de deur, die behangen was met allemaal kleine stukjes aardewerk in de vorm van bont geglazuurde Keltische symbolen, die rinkelden toen ze naar binnen stapte.

‘*Salut*, Rozenn. Ik heb je boodschappen in de keuken opgeborgen.’

Het sproetige gezicht van de keramiste begon te stralen. Haar roodblonde, hier en daar al wat grijzende

haren had ze met een sjaal naar achteren gebonden. Ze was vijf jaar jonger dan haar zus en nog altijd een knappe vrouw.

‘Je bent een schat, Sylvie.’ Ze veegde haar handen af aan haar werkschort. ‘Kom hier, laat me je omhelzen. Zal ik theezetten?’

‘Nee, ik wil je niet van je werk afhouden.’ Sylvia wierp een geïnteresseerde blik op de werktafel. ‘Je zus zei dat je het nogal druk had.’

‘Klopt,’ verzuchtte Rozenn en ze wees op een kist vol aardewerk. ‘Om drie uur komt Didiers hulp de *fèves* afhalen. De laatste heb ik vannacht nog gebakken, die zijn nog steeds warm, moet je nagaan. Maar Didier zegt dat hij niet langer kan wachten...’

‘De *fèves*?’ herhaalde Sylvia.

‘Voor de *Galettes des rois*,’ legde Rozenn uit, en toen Sylvia haar nog steeds niet-begrijpend aankeek, voegde ze er verbaasd aan toe: ‘Je wilt toch niet zeggen dat je niet weet wat dat is? Tijdens het feest van de Heilige Drie Koningen komt er als dessert bij elke familie in Frankrijk een *Galette des rois* op tafel, dat is traditie. En in elk van die taarten bakken de bakkers een *fève* mee.’

‘Je bedoelt... een boon?’

‘Nou ja, ooit waren het inderdaad bonen, tuinbonen, om precies te zijn. Maar op een gegeven moment zijn die vervangen door kleine aardewerken figuurtjes. Wie zo’n *fève* in zijn stuk taart vindt, is voor één dag koning en krijgt een gouden kroon op van karton. Maar Sylvie, wij hebben toch ook elk jaar zo’n taart, weet je dat niet meer?’

‘Natuurlijk!’ Sylvia sloeg met een hand tegen haar voorhoofd. ‘Ik was alleen vergeten dat jullie die figuurtjes nog altijd bonen noemen. Dat is ook niet heel logisch, of wel?’

Rozenn moest lachen. ‘Met logica kom je hier niet ver, dat klopt. Maar zonder Galette des rois gaat het nu eenmaal niet. Er zijn families die dit ritueel zelfs elke zondag in januari herhalen, omdat het zo leuk is. En in zo’n Galette des rois hoort nu eenmaal een fève. Didier bestelt elk jaar een nieuwe collectie bij me. Volgens hem verzamelen zijn klanten ze zelfs.’ Rozenns ogen glommen van trots.

‘En wie is Didier?’ vroeg Sylvia.

‘De eigenaar van een banketbakkerij in Quimper, aan de *quais*.’ Rozenn boog zich over de doos, waarin ze net laagje voor laagje, afgewisseld met vloeipapier, de kleine stukjes aardewerk verpakte. ‘Een hele goede bakkerij, daar moeten we echt eens samen naartoe.’ Ze zuchtte. ‘Vijfduizend stuks heeft hij dit keer besteld, duizend meer dan vorig jaar. Zijn Galettes des rois zijn beroemd. De klanten komen van heinde en ver om ze bij hem te kopen, ook al kun je ze bij elke bakker in Frankrijk krijgen.’

‘Ook vanwege jouw fèves, waarschijnlijk,’ zei Sylvia met een glimlach. ‘Kan ik je helpen?’

Rozenn wierp haar een verheugde blik toe. ‘Dat zou geweldig zijn. Maar... heb je wel tijd?’

‘Ik heb vakantie,’ verduidelijkte Sylvia. ‘En dan is het voor de afwisseling wel leuk om eens met iets anders bezig te zijn. Wat kan ik doen?’

Rozenn wees op de kist. ‘Dit jaar heb ik allemaal ver-

schillende visjes gemaakt,' vertelde ze en ze liet haar de twaalf ontwerpen zien. 'Het gebruik om iets in een taart mee te bakken, wat de vinder ervan geluk moet brengen, is gebaseerd op een oeroud voorchristelijk ritueel. Er bestaan verschillende theorieën, maar mijn vader zei altijd dat de mensen in de donkerste tijd van het jaar altijd al iets nodig gehad hebben, ter opbeuring en om hun goden gunstig te stemmen, zodat er weer vruchtbare en warmere tijden kwamen. Een van die oude symbolen is de vis, die ons hier aan de Bretonse kust al sinds mensenheugenis eiwitrijk voedsel geboden heeft. Een geschenk van de zee, die wij kustbewoners vaak als bedreigend zagen en nog steeds. Daarom hadden de fèves, nadat het geen bonen meer waren, oorspronkelijk de vorm van vissen, al weten veel mensen dat vandaag de dag niet meer.'

'Ze zijn prachtig.' Sylvia hield de piepkleine, roodgoud glanzende figuurtjes in het licht. 'Deze hier lijkt wel wat op een *rascasse*, een drakenkop. En die groenige daar is een makreel, of niet?'

Rozenn glimlachte tevreden.

'Blijkbaar zijn ze gelukt. Maar goed, ze moeten dus allemaal ingepakt worden, twee verschillende ontwerpen per doos. Het zou fijn zijn als jij de visfiguurtjes eruit kunt pikken waarvan het glazuur niet goed is. Zie je? Deze bijvoorbeeld, hier zie je de rode klei er nog doorheen. Dat is rotzooi en komt in de mand. Ik heb er meer dan genoeg gemaakt, we hoeven niet zuinig te zijn.'

'Maar die vind ik nou net zo mooi,' protesteerde Sylvia en ze bekeek een klein tonijntje. 'Kijk dan, dat contrast tussen glazuur en gebakken klei is juist prachtig.'

‘Voor Didier moeten ze perfect zijn. De rest verkoop ik wel aan toeristen of geef ik weg.’

Geconcentreerd en zorgvuldig gingen ze aan het werk, terwijl Rozenn vertelde hoe ze die twaalf piepkleine visfiguurtjes in zo’n enorme oplage had kunnen maken.

‘Van elk ontwerp heb ik een model gemaakt, dat vervolgens in een speciale siliconenpasta gegoten werd, die ik van mijn tandarts afgebetst heb.’ Rozenn grijnsde trots. ‘Maar dat mag je aan niemand verder vertellen, dat is een van mijn beroepsgeheimen. Met dit materiaal kun je zo precies werken, dat zelfs het kleinste schubje nog zichtbaar blijft. Vervolgens vul ik de negatief-mal op met een heel fijnkorrelige klei. Er steekt dus behoorlijk wat handwerk in elk van die kleine visjes.’

‘En dat vijfduizend keer,’ mompelde Sylvia vol ontzag, terwijl ze de fèves in de vorm van dolfinen controleerde en in de betreffende doos op een laag vloeipapier legde. ‘Ik mag hopen dat je er fatsoenlijk voor betaald wordt.’

Rozenn glimlachte fijntjes. ‘Ik zal maar niet zeggen wat Didier me ervoor geeft. Maar ik doe het ook niet voor het geld, Sylvie.’

‘Waarvoor dan?’

Rozenn stopte even met waar ze mee bezig was en liet haar blik over al die kleine visfiguurtjes gaan. ‘Ik vind het gewoon een eer,’ zei ze toen. ‘Al jarenlang verzamelen heel veel mensen mijn fèves. Als dat geen reden is om trots op je werk te zijn.’

‘Zeker,’ beaamde Sylvia. ‘Dat is het. En ik ben ook heel trots op jou, Rozenn.’

Even voor drieën waren ze klaar. Toen de bode van de

banketbakker arriveerde, stonden zes kartonnen dozen ingepakt op hem te wachten.

‘Zonder jou was het me nooit gelukt,’ zei Rozenn en ze omhelsde Sylvia. ‘Kom, dan drinken we een kopje thee. In de koelkast staat nog wat gevogeltepaté. Je moet wel uitgehongerd zijn!’

Ze liepen door de tuin terug naar het huis. Sylvia had de indruk dat het nog kouder geworden was. Terwijl Rozenn water opzette voor de thee, pakte zij de paté uit de koelkast en sneed een paar stukken af van de baguette, die ze meegebracht had. Toen sloeg ze zogenaamd toevallig de krant op en bladerde erdoorheen, totdat ze bij de overlijdensadvertenties aangekomen was.

‘Wat heb je daar?’ vroeg Rozenn, met een geïnteresseerde blik op de krant. ‘Is er iemand dood?’

‘Volgens Solenn moest je deze pagina even bekijken.’

Ze vond het beter om maar gewoon open kaart te spelen, in plaats van te doen alsof ze het regionale dagblad puur toevallig meegenomen had.

‘O?’ vroeg Rozenn nieuwsgierig. Sylvia wilde net borden en kopjes uit de kast pakken, toen achter haar gekletter klonk. Rozenn had het bestek op de terrazzovloer laten vallen. Zelf was ze op een stoel gaan zitten. ‘*Mon Dieu*,’ riep ze.

Met twee stappen was Sylvia bij haar. ‘Gaat het?’ vroeg ze geschrokken en ze sloeg een arm om de schouders van haar vriendin. ‘Slecht nieuws?’

‘Nee...’ bracht Rozenn met moeite uit. ‘Nou ja... toch wel. Eigenlijk wel, maar...’

Zachtjes streelde Sylvia haar gastvrouw over de rug,

terwijl ze haar vragend aankeek. Even was Rozenn heel bleek geworden, maar toen kregen haar wangen een ro-zige gloed.

‘Niets aan de hand, Sylvie, maak je geen zorgen! Zou je me mijn bril even willen geven? Die ligt daar op die plank.’

Rozenn haalde diep adem en trok de krantenpagina wat dichters naar zich toe. Sylvia overhandigde haar de bril en zag dat ze een bepaalde advertentie wat nauwkeu-riger bestudeerde. Even was ze in de verleiding om over Rozenns schouder mee te lezen, maar ze besloot dat het haar niets aanging. Bovendien kende ze al die overleden mensen toch niet.

Peinzend pakte ze de ketel met kokend water van het fornuis en vulde de theepot. Ze raapte het bestek op, spoelde het af en dekte de tafel. Rozenn las de korte tekst in de advertentie telkens opnieuw. Ten slotte nam ze de leesbril af en vouwde de krant weer op. Ze leek afwezig, maar zeker niet van streek.

‘Wie is er overleden?’ vroeg Sylvia, terwijl ze thee in-schonk.

Verrast keek Rozenn op, alsof ze haar helemaal verge-ten was. Haar ogen straalden. Ze leunde achterover en zuchtte diep.

‘Ik kan het nog steeds niet geloven. Ze was een jaar jonger dan ik.’ In gedachten verzonken streek ze over de dichtgevouwen krant.

Sylvia was niet nieuwsgierig van aard, maar zo lang-zamerhand was ze nu toch wel benieuwd. Rozenn was een van de meest empathische mensen die ze kende. En nu zorgde het bericht van iemands dood ervoor dat haar

ogen begonnen te stralen? Ze had graag geweten wat daarachter zat.

Maar ze zweeg, sneed een stukje van de paté en besloot te wachten tot Rozenn het haar uit zichzelf zou vertellen. Het leek wel een eeuwigheid te duren, waarin haar gastvrouw de krant nog een keer opensloeg en zich opnieuw boog over de paar zinnen van de overlijdensadvertentie, om hem vervolgens weer weg te leggen. Eindelijk pakte ook zij een stuk baguette en begon met smaak te eten. Achter haar voorhoofd leek het te malen. Maar nog altijd zei ze geen woord.

Sylvia wierp een steelse blik op haar horloge. Ze had nog een half uur, dan moest ze echt vertrekken. Misschien kon ze Rozenn sowieso maar beter alleen laten met haar gedachten en nu meteen naar huis gaan. Het voelde vreemd om hier zo zwijgzaam aan tafel te zitten met Solenns zus, die normaal gesproken altijd wel iets te vertellen had. Ze wilde net afscheid nemen, toen haar blik op het raam viel. Haar adem stokte.

Buiten sneeuwde het. In dikke vlokken nog wel. Terwijl het in Bretagne nooit sneeuwde, dat was haar al vaak genoeg verteld. Hooguit één keer in de honderd jaar misschien. Het klimaat hier was veel te mild, dankzij de golfstroom. En toch dwarrelden er deze middag sneeuwvlokken uit de lucht naar beneden, die het gazon al bedekten en witte mutsjes op de struiken in Rozenns tuin zetten.

‘Kijk nou!’ riep Sylvia, terwijl ze opstond en bij het raam ging staan. ‘Het sneeuwt!’

‘Hoe is het mogelijk,’ zei Rozenn verbluft. ‘Dat heb ik niet meer meegemaakt sinds...’ Tot Sylvia’s verbazing liep